

# Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich

*EduTrend Tygodnia. Zainspirowani Lubelszczyzną (nr 36)*

Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich to święto organizowane przez UNESCO w celu propagowania książki, czytania i ochrony własności intelektualnej. Data 23 kwietnia jest umowna, ponieważ w tym dniu urodzili się lub zmarli znani pisarze, jak Miguel de Cervantes, William Szekspir, Vladimir Nabokov. Pomysł obchodów święta zrodził się w Katalonii i związany jest z patronem Hiszpanii – Świętym Jerzym. Zgodnie z tradycją obdarowywano w ten dzień kobiety czerwonymi różami, a z czasem one zaczęły odwzajemniać się mężczyznom książkami.

Książka od czasów starożytnych jest jednym z najciekawszych wynalazków człowieka. Jej różnorodna forma pasjonuje ludzi do dzisiaj i ma bardzo pozytywny wpływ na mózg człowieka, jego kondycję psychiczną i wielostronny rozwój. W **Lublinie** i na **Lubelszczyźnie** książka ma swoją historię zapisaną w twórczości poetów, pisarzy, miejscach i wydarzeniach historycznych oraz kulturalnych.

Scenariusz lekcji „**Światowy Dzień Książki**” w wersji lubelskiej zaprasza uczniów do odkrywania historii miasta poprzez poznawanie miejsc i postaci Lublina jako otwartej książki, w której powstają legendy, wiersze, słowne murale, biblioteki, literackie festiwale.

Zajęcia łączą edukację polonistyczną, historyczną i plastyczną z regionalną i kulturową,

## Dlaczego warto?

Realizacja scenariusza w wersji regionalnej:

- rozwija zainteresowania czytelnicze poprzez odkrywanie historii książki i literatury w Lublinie;
- pozwala zrozumieć, że książka, biblioteki mają ogromny wpływ na wiedzę i zdrowie człowieka;
- łączy interdyscyplinarnie edukację polonistyczną, artystyczną, historyczną i regionalną.

## Elementy lokalnej tożsamości i tradycji

Lekcja może zostać rozbudowana o konkretne odniesienia do przestrzeni Lublina i regionu:

- udział w warsztatach składania czcionki i druku w **Izbie Drukarstwa Domu Słów**;
- wycieczka do oddziału zbiorów specjalnych **Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej**;
- nawiązanie do **ekslibrisów Andrzeja Kota** na kamienicy Starego Miasta w **Lublinie**;
- wizyta w muzeum literackim, w tym **Muzeum Józefa Czechowicza**;
- włączenie się we współorganizację **Festiwalu Miasto Poezji, Urodziny Czechowicza, Festiwal Alfabet w Lublinie**.

## Współpraca z lokalną społecznością

- Zaproszenie pracownika biblioteki lub muzeum z działu konserwacji zbiorów bibliotecznych.
- Współpraca z Domem Słów, miejską lub wojewódzką biblioteką publiczną.
- Zorganizowanie spotkania z lokalnym poetą lub pisarzem.
- Wizyta w bibliotece szkolnej, miejskiej lub wojewódzkiej w ramach lekcji bibliotecznej.

## Lokalny akcent medialny – promocja wydarzenia

Uczniowie mogą przygotować:

- własną książkę o Lublinie w dowolnej formie, uwzględniając jej typowe elementy budowy,
- zaprojektować ekslibris do własnego księgozbioru, inspirować się exlibrisami bibliofilów lubelskich, np. Andrzeja Kota,
- nietypową formę książki, jak laporello, o twórczości poetów i pisarzy lubelskich, miejsc związanych z książką,

- opracować szlak wycieczki „Z książką po Lublinie”.

Propozycje hashtagów: **#LubelskieEkslibrisy #BibliotekiLubelskie #PisarzeLublina #FestiwaleLiterackieLublina #LiterackieMuraleLublina**

## Struktura zajęć

### 1. Faza przygotowawcza

Rozmowa wprowadzająca na podstawie cytatu Wisławy Szymborskiej: “Czytanie książek to najpiękniejsza zabawa, jaką sobie ludzkość wymyśliła”. Nauczyciel za pomocą prezentacji pokazuje zdjęcia różnych form książek i prosi o przyporządkowanie do nich określeń związanych z książką, jak: zwój, kodeks, tabliczka, manuskrypt, inkunabuł, starodruk. Uczniowie opisują, z czego i jak wykonane były dawniej książki i porównują ze współczesnymi.

### 2. Faza realizacyjna

- analiza budowy książki (tomik poezji **Józefa Czechowicza**, powieść pisarza **Maxa Czornyja**);
- praca w grupie: tworzenie wspólnej **książki** w wybranej formie z materiałów recyklingowych lub zniszczonych książek;
- praca w grupie: projektowanie ekslibrisu inspirowanego twórczością **Andrzeja Kota**;
- praca w grupach: plakat o zawodach związanych z książką.

### 3. Faza podsumowująca

Uczniowie prezentują swoje prace, opowiadając o wybranych formach książki, elementach budowy i zawartych w nich książkowych akcentach lubelskich. Wybierają zawód związany z książką, definiują go i uzasadniają, dlaczego warto go wykonywać. Podsumowanie dotyczy tego, czy książka pomaga budować więź z miejscem, w którym żyjemy. Nauczyciel podaje ciekawostki i przykłady osób – Lublinian, którzy byli lub są związani z miastem dzięki książkom, np. Józef Czechowicz, Bolesław Prus, Hieronim Łopaciński, Edward Stachura, Bolesław Prus, Marcin Wroński, Max Czornyj.

[Link do scenariusza na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej, którym można się inspirować](#)

Lekcja pokazuje, że książka nie jest tylko przedmiotem użytkowym, ale żywym elementem życia intelektualnego i kulturowego człowieka. Uczniowie odkrywają, czym wyróżnia się **Lublin** na mapie Polski jako miasto inspiracji słowem, murali literackich, poetów oraz festiwali związanych z **książką**.

Zdobywają informacje na temat ciekawostek regionalnych związanych z ludźmi zajmującymi się zawodowo książką - miejscem pracy poetów i pisarzy, animatorów książki, ilustratorów, drukarzy i bibliotekarzy.



LUBELSKIE SAMORZĄDOWE CENTRUM DOSKONALENIA NAUCZYCIELI

Dzięki pracy twórczej uczniowie odkrywają, że książka zasługuje na traktowanie z szacunkiem i na swoje ważne święta w Lublinie i na świecie.

*Serdecznie zapraszam*

**Aneta Szadziewska**

Doradca metodyczny ds. bibliotek szkolnych w LSCDN